

Helvíkovický

ZPRAVODAJ

XXI. ROČNÍK PERIODICKÝ TISK ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU 4/2020

Dne 15. 6. 2020 se konalo 9. veřejné zasedání Zastupitelstva obce Helvíkovice. Zastupitelstvo mimo jiné projednalo a schválilo tato usnesení:

- závěrečný účet obce Helvíkovice za rok 2019, zastupitelstvo vyslovilo souhlas s celoročním hospodařením a to bez výhrad. Závěrečný účet je celoročně zveřejněn na webových stránkách obce.
- rozpočtové opatření č. 1/2020 ve výši 98 725 Kč na straně příjmů i výdajů. Z důvodu snížení daňových příjmů až o 20 %, protože obce nesou podíl na vyplácení kompenzačních bonusů pro OSVČ za dobu nouzového stavu, musí obec upustit od některých investičních záměrů. Propad daňových příjmů je očekáván asi 1,5 mil. Kč. Je zastavena rekonstrukce statku, dokončení venkovních úprav kaple, výstavba parkoviště u kaple a nových chodníků po obci. Vše bude zařazeno do příštích let.
- pronájem části pozemku par. č. 67 v k. ú. Helvíkovice o celkové výměře 130 m² za smluvní nájemné 2 Kč za 1 m² za rok od 15. 6. 2020 na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 1 rok. Část nevyužívaného pozemku u č. p. 47 byla nabídnuta k pronájmu na zařízení zahrádek a místa pro odpočinek.
- neschvaluje prodej pozemku par. č. 4168 v k. ú. Helvíkovice. Zastupitelstvo obce Helvíkovice souhlasí s umístěním včelstva na pozemku par. č. 4168 v k. ú. Helvíkovice za údržbu pozemku.

- prodloužení nájemní smlouvy na byt pro příjmově vymezené osoby č. 1, 2 a 3 v č. p. 165 na období 1. 9. 2020–31. 8. 2022 současným nájemcům, kteří splnili stanovené podmínky.
- pověřuje starostku obce k podepsání smluv o dotaci z rozpočtu Pardubického kraje z Programu obnovy venkova na akci „Realizace veřejného osvětlení v obci Helvíkovice“ a na akci „Poskytnutí veřejných služeb pro zajištění potravinové obslužnosti v Helvíkovicích“. Dále pověřuje starostku obce k podepsání smlouvy o individuální dotaci z rozpočtu Pardubického kraje na dopravní automobil pro jednotku SDH obce.
- výzvu k podání nabídky na veřejnou zakázku malého rozsahu „Stezka pro pěší a cyklisty podél I/11, Helvíkovice, 1. a 2. etapa“. Realizace stavebních prací proběhne v dubnu – srpnu 2021.
- ZO souhlasí s návrhem protipovodňových opatření v zakázce „Analýza oblasti s významným povodňovým rizikem v územní působnosti státního podniku Povodí Labe včetně návrhů možných protipovodňových opatření“. V rámci analýzy zadané Povodím Labe jsou navržena opatření pro zajištění větší průtočnosti vody a ochrany okolních objektů.
- zkrácený postup pořízení změny územního plánu na žádost majitele z důvodu změny využití části pozemku par. č. 1091/1 v k. ú. Helvíkovice, nově na území pro bydlení smíšené venkovské. ZO požaduje celkovou úhradu nákladů na pořízení Změny č. 2 ÚPO Helvíkovice ze strany žadatele a to na základě smlouvy mezi projektantem a žadatelem.
- pořízení Změny č. 2 Územního plánu obce Helvíkovice zkráceným postupem dle § 55a-c stavebního zákona. ZO starostku obce Janu Kolářovou jako určeného zastupitele k pořízení Změny č. 2 ÚPO Helvíkovice.
- neschvaluje uvolnění pozemku par. č. 154/1 v k. ú. Helvíkovice z pachtovní smlouvy mezi obcí a Státním pozemkovým úřadem. ZO souhlasí s využíváním pozemku par. č. 154/1 v k. ú. Helvíkovice na pastvu pro koně a skot za údržbu pozemku.

- Nabídku č. 2020/26 od Regionální rozvojové agentury Pardubického kraje na Zajištění administrace v udržitelnosti projektu Protipovodňová opatření pro obec Helvíkovice a pověřuje starostku obce k podpisu smlouvy.
- neschvaluje návrh mimosoudního smíru ze dne 4. 6. 2020 zaslaného protistranou ve věci soudního sporu o zrušení spoluvlastnického práva za náhradu (pozemky par. č. 1468 a 1472 v k. ú. a obci Helvíkovice, vedeny na LV 631 u KÚ pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště v Ústí nad Orlicí), a trvá na obsahu podaného soudního návrhu.
- udělení výjimky Mateřské škole Helvíkovice, okres Ústí nad Orlicí, IČ 71006303 z nejvyššího počtu dětí v mateřské škole pro školní rok 2020/2021 a to na maximální počet dětí 28.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Informace o práci OÚ a výborů.
2. Zrušení dotačního titulu Pardubického kraje na podporu budování infrastruktury cestovního ruchu v Pardubickém kraji (rekonstrukce č.p. 49).
3. Rozhodnutí o přidělení dotace z MV GR HZS ČR na Dopravní automobil pro JSDH obce ve výši 450 000 Kč.
4. Potvrzení o zapojení Mateřské školy Helvíkovice do projektu MAS Orlicko – aktivita Podpora a rozvoj environmentální výchovy pro ZŠ a MŠ v území Žamberecka a Králicka.
5. Výsledek kontroly České inspekce životního prostředí Hradec Králové.
6. Přípis právní zástupkyně ve věci soudního sporu o zrušení spoluvlastnického práva za náhradu (pozemky par. č. 1468 a 1472 v k. ú. a obci Helvíkovice, vedeny na LV 631 u KÚ pro Pardubický kraj, Katastrální pracoviště v Ústí nad Orlicí) a návrh mimosoudního smíru v něm obsažený.

Věra Dittertová

Vážení spoluobčané,

rozmary počasí mají za následek nadprůměrné srážky a průtoky v tocích. Červnová Medardova kápe způsobila i škody na obecním a jiném majetku. Vydatné průtoky jsme zaznamenali na Horeckém potoce, kterého si běžně ani nevšimneme. Horecký potok je nenápadným a jediným levostranným přítokem Divoké Orlice. Tak právě tento potok způsobil škody na komunikaci k firmě DEKWOOD a na obecním mostku. Jenom v červnu se rozvodnil dvakrát, bylo až zarážející kolik vody posbíral po trase z přilehlých polí a luk. Potok Kameničná se rozvodňoval v pondělí 29. června. Tento den byly zaznamenány srážky v naší stanici v obci Kameničná ve výši 53,6 mm/den, což byl maximální denní úhrn srážek v červnu. Za celý letošní červen srážkoměrná stanice naměřila celkový úhrn 280,8 mm. Naštěstí voda z rozvodněného potoku nezpůsobila žádné škody na přilehlých nemovitostech, obec požádala správce o vyčištění a úpravu toku po povodni. Každý rok je jiný, jeden rok jsme nespokojeni se suchem, další rok s nárazovými srážkami... Ideální by byla rovnováha, ale počasí neporučíme.

V červnu se uskutečnila po dlouhých měsících mimořádných opatření první akce pro veřejnost. Hasiči připravili na sobotní odpoledne soutěž s hasičskou tematikou pro děti, po kterých v podvečerním čase proběhlo kácení májky. Všichni jsme se těšili, že se konečně můžeme sejít s ostatními. Po grilovaných kuřatech se jenom zaprášilo, před deštivou přeháňkou se všichni schovali, aby zábava mohla pokračovat do nočních hodin.

Další veřejnou akcí byla poutová mše. Do posledních dní probíhaly v kapli stavební práce včetně nastěhování vnitřního mobiliáře, aby se mohla plánovaná akce uskutečnit. Provedené práce se letos týkaly zejména vnitřních prostor, byla vyměněna obloukovitá okna za nová dřevěná. Na podlaze kaple je položena dlažba na terčích ve dvou odstínech šedé, tmavá dlažba je položena ve tvaru kříže. Po několik let se z obecního rozpočtu vyčleňují peníze na zlepšení prostor hřbitova s kaplí. Na částečném pokrytí vynaložených finančních prostředků za provedené práce se podílí Ministerstvo zemědělství formou dotace.

Poslední plánovaná etapa je připravena na příští rok, ve které by měla být dokončena vnější část budovy. Na tuto akci jsme obdrželi rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 200 tis. Kč.

Situace nás sice přibrzdila v rozdělaných obecních záležitostech, od některých se v letošním roce upustilo. I když je doba dovolených a prázdnin, dodělává se veřejné osvětlení započaté v loňském roce na Dolním konci, Ostrově a U potoka za firmou KOLEX. Na tuto investiční akci jsme obdrželi smlouvu na dotaci od Pardubického kraje. Na podzim nás čeká platba za nový dopravní automobil pro výjezdovou jednotku hasičů, na automobil máme dotaci ve výši 750 tis. Kč. V průběhu srpna budou vyhodnoceny nabídky na zhotovení stavebních prací na chodníky a autobusové zastávky, které budou předloženy zastupitelům na dalším veřejném zasedání v září.

Zdravé pohodové dny
provoněné letním počasím přeje
Jana Kolářová, starostka obce.

Měření hluku ve vybraných objektech

V souvislosti s celorepublikovou akcí zajišťovanou Ředitelstvem silnic a dálnic ČR, konanou za účelem omezení vlivu hluku z okolí komunikací na zdraví člověku, bude během července – září 2020 probíhat ve vybraných objektech v Helvíkovicích soupis parametrů stávajících oken a jejich fotodokumentace. Měření bude provádět firma Centrum protihlukové ekologie, s.r.o. IČ 60469587 (www.hluk.eu) na základě objednávky ŘSD ČR.

Vybrané objekty v těsné blízkosti hlavní komunikace I. třídy navštíví zástupci firmy a budou žádat o umožnění provedení soupisu oken, fotodokumentace a případně o vstup

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Srdečně blahopřejeme

naším spoluobčanům, kteří oslaví významná životní jubilea:

v srpnu 2020

Dostálek Vlastimil	85 let
Matyáš Vratislav	82 let
Divíšková Ludmila	75 let

Věra Dittertová

do objektu za účelem měření neprůzvučnosti stávajících oken. Úkon na jeden objekt vychází časově přibližně na 10 – 15 minut.

Sběr nebezpečného a velkoobjemového odpadu

Sběr proběhne ve čtvrtek 10. září 2020. Podrobné informace o časech a stanovištích budou zveřejněny na letáčích.

Informace o provozu obecního úřadu

Obecní úřad Helvíkovice bude v týdnu od 3. 8. do 7. 8. 2020 pro veřejnost uzavřen.

Věra Dittertová

Vzpomínáme

Dne 16. června 2020 ve věku 88 let zemřela paní Eva Šafářová z č. p. 32.

Čest její památce!

Chtěli bychom tímto poděkovat všem za projevenou soustrast a květinové dary.

Zarmoucená rodina

Narodila se 25. října roku 1931 v Helvíkovicích v chaloupce č. p. 57 Hedvice a Františku Janebovým. Prožila pěkné dětství spolu se svým mladším bratrem Jaromírem a dalšími dětmi ze sousedství. Sourozenci museli rodičům hodně pomáhat v hospodářství, nejdříve byly povinnosti, až potom zábava. Přesto, nebo právě proto, ke svým rodičům chovali po celý život úctu a lásku. Byli poslední generací, která své rodiče oslovovala „maminko, tatínku“ a zároveň jim vykala.

V Helvíkovicích absolvovala základní školu a potom v Žamberku dívčí měšťanskou školu.

Po ukončení školy začala pracovat spolu se svou kamarádkou Aničkou Kozákovou v blízké textilní továrně, v Mosilaně. Strávila tam celý život až do odchodu do důchodu. Byla pracovitá, kamarádká a v kolektivu oblíbená, protože nepokazila žádnou legraci. I v důchodu se moc ráda setkávala se svými bývalými spolupracovnicemi.

V roce 1951 se provdala za Václava Šafáře se kterým si koupili domek, který postupně opravovali. Společně vychovali tři děti, dcery Evu a Hanu a syna Petra. Život neměla lehký, protože většinou starost o domácnost, rodinu a rodiče musela zvládat sama. Manžel byl velice vytížen nejen ve své funkci v zaměstnání, ale i prací pro obec. I ona se zapojovala do dění v milované obci, pokud mohla. Byla zakládající členkou svazu žen v Helvíkovicích a ráda na tu dobu vzpomínala. Když děti později založili své vlastní rodiny, byla jim velkou oporou a velice ráda jim pomáhala s hlídáním vnoučat a později i pravnoučat, která postupně přibývala.

Děti jí milovaly! Byla to prostě babička, která dokázala být kamarádkou, rádkyní i vrbou. Proto neměla o návštěvy vnoučat a pravnoučat nouzi, moc ráda se k ní vracela. Žila pro své děti, pro svou velkou rodinu a přesto, že vážně onemocněla, byla optimistická a snažila se nemoc přeprat. Díky tomu se tak mohla potěšit i s prvním pravnoučetem.

Zemřela tiše 16. června 2020.

Poděkování

Chtěl bych na tomto místě poděkovat dobrovolným hasičům naší obce, dále HZS Žamberk a dobrovolným hasičům ze Žamberka zasahujícím 19.7. při požáru méjí letní kuchyně a přístřešku pro auto. Rovněž děkuji všem

spoluobčanům, kteří neváhali a začínající požár neprodleně hlásili na tísňových linkách. Ještě jednou děkuji všem, neboť nám zachránili poblíž stojící rodinný dům, na který mohl oheň přeskočit.

Jiří Vábr

Zpráva z prvního turnusu příobecního tábora – VĚDCOHRANÍ

Den první

Po seznamovací hře jsme začali pracovat. Statek byl podroben bakteriologickým testům. Byly založeny experimenty, které potřebují ke svému vývoji delší čas – tvorba krystalů, klíčení semen, barvení květů. Odpoledne jsme přivítali paní Martinu Marxovou z Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou. Pod jejím vedením jsme z pixly od chipsů vyrobili „cameru obscuru“, přes kterou je svět vidět vzhůru nohama. Taky už víme, proč na těch úplně nejstarších fotografiích nejsou lidé.

Jejich pořizování totiž trvalo několik hodin, tak dlouho by nikdo nevydržel v klidu bez pohnutí.

Den druhý

Statek se mění na fyzikálně chemickou laboratoř. Vše probíhá hladce, bezpečně a bez sebemenšího zranění. Přesto, že jsme vyráběli i děla a na dvorku ztroskotala raketa. Také jsme zjistili, že šťáva z červeného zelí je v barvě pěkně přelétavá. Sama o sobě byla fialová, po setkání s kyselinou chlorovodíkovou se celá červenala a když přišel hydroxid sodný, byla z toho úplně zelená.

Den třetí

Byl velmi dlouhý. Dopoledne proběhl biologický průzkum v oblasti pod Sypaninou. Kupodivu se sčítání lučních koníků a honba za motýly či jinou havěť obešly bez jediného záchytu klíštěte! Po obědě nás na statku navštívili opravdoví chemici z Pardubické univerzity. Tuhla nám krev v žilách, když mrazili vodu, líh a dokonce zmrzlinu bez mrazáku, přímo uprostřed parketu na přímém slunci – jen za pomoci tekuté dusíku. K večeri jsme opékali burty na ohni. Večer přišla noční hra: museli jsme vyluštit zapeklitou šifru, nešlo to jinak než za použití dvou baterek, jedné obyčejné a druhé s UV světlem. A kdo vydržel nejdéle, mohl před ulehnutím do spacáku spatřit kometu Neowise. Po 23. hodině byla vidět na severní obloze pod Velkým vozem, při pohledu ze dvorku statku nad bránou, kousek vlevo od věže kostela. Podmínky pro její pozorování byly tu noc skvělé, ne už tak pro spaní pod širákem, velmi jasno a velmi chladno, od řeky pěkně táhlo..., ale zvládli jsme to.

Den čtvrtý

Navštívili jsme Gymnázium Žamberk, kde jsme pod laskavým vedením zdejších učitelů vyzkoušeli mikroskopování, opět něco z chemie a také elektrotechnickou stavebnici, která umožňuje práci s jednoduchými elektrickými obvody. Cestou zpět do Helvíkovic jsme se zastavili ve Pstruhařství Žamberk, kde při chovu ryb používají některé vědecké poznatky v praxi. Celý den jsme chodili pěšky, a tak jsme den ukončili osvěžením při vodních hrátkách v řece.

Den pátý

Konečně pořádný výlet! Auty jsme vyrazili do České Třebové, kde nás čekala exkurze do Orlické laboratoře, s. r. o., abychom viděli, že chemie není jen na hraní, ale je také

velmi užitečná a důležitá. Potom jsem pěšky putovali podél říčky Třebovky k Rotundě sv. Kateřiny a dál až na Staré náměstí, kde nás čekala prohlídka Městského muzea a výstavy Perpetuum mobile. Expozice muzea je věnována dopravě. Najde se tam něco z letectví (českořebovský rodák akademický sochař František Formánek totiž mimo jiné stavěl letadla), něco ze silnic (vystavují zde sbírku tříkolových vozítek s plátěnou karoserií, tzv. Velorexů neboli hadráků, která se zde vyráběla). Další část expozice je věnována historii železnice, pro Českou Třebovou tak typickou, a nechybí ani doprava lodní, mají zde funkční model zdymadla a málo se ví, že by tudy procházela vodní cesta Dunaj – Odra – Labe, pokud by byla někdy zrealizována. Potom už oběd z vlastních zásob, zmrzlina v místní cukrárně a cesta auty zpět. Ale ještě ne domů. Vzpomněli jsme si totiž na našeho místního rodáka: vědátora a vynálezce Prokopa Diviše a zamířili jsme ještě k jeho rodnému domku. A k našemu velkému překvapení sám Diviš tam na nás čekal! Že prý se doslechl o našem vědcohraní a přišel se za námi podívat pěšky až z Přímětic u Znojma, cesta mu prý trvala 3 dny. Seznámil nás se svým vynálezem bleskosvodem a my zase vyprávěli jemu o našich poznatcích. Byl tak nadšen, že jsme se stali historicky prvními držitelí Ceny Prokopa Diviše. Bylo pro nás velkou ctí přijmout ji přímo z vynálezcových rukou.

Tábor skončil a jde se domů. Zbývá ještě

veliké poděkování Věrce Dittertové, která nám celý týden vařila, abychom co by roztržiti vědci nestrádali hladu. A jídlo bylo opravdu skvělé, nejen dobré, ale i „esteticky potěšující“. Děkujeme!!!

*Za tábor
Petra Pospíšilová*

Poděkování

Od 20. do 24. července se na statku konal příobecní tábor. Tématem bylo VĚDCOHRANÍ. Děti se seznámily s mnoha zajímavostmi z oborů chemie, fyziky či biologie. Celý týden trávily zkoumáním, objevováním, pokusy, jež samy realizovaly, ale také viděly v akci profíky – vědce, učitele i pracovníky opravdové laboratoře. Činnost byla zpestřena nejen spoluprací konkrétních lidí, ale také o pomůcky a dárky pro táborníky.

Touto cestou srdečně děkujeme sponzorům a spolupracovníkům:

- Bohemia Rings, s. r. o., Zámorsk – magnetické stavebnice a dárky Geomag
- Gymnázium Žamberk – RNDr. D. Nožková – chemické pokusy, Mgr. A. Holečková – mikroskopování a Mgr. F. Hodinka – fyzika + žáci asistenti
- Orlická laboratoř, s. r. o., Česká Třebová – exkurze v laboratoři s rozborem vody
- RF Hobby, s. r. o., vydavatelství – časopisy 21. století Junior
- Fakulta Chemicko-technologická, Univerzita Pardubice – tým vědců s akčními pokusy
- Městské muzeum Žamberk, domek Prokopa Diviše
- Pstruhařství Žamberk a P. Šalanský
- Prokop Diviš ☺
- Obec Helvíkovice
- Smetanovi, Helvíkovice
- Bednářovi, Helvíkovice
- Řidiči J. a V. Markovi

Extra poděkování a pochvala bezvadným kolegyním vedoucím Elišce, Petře, Věrce a instruktorkám Terce, Luce a Ivetě.

Věnovaly přípravám a práci k táboru a pro děti spoustu svého volného času a energie. Tedy děkuji i ostatním členům jejich rodin za trpělivost a pochopení!

Děkujeme také maminkám za vynikající buchty ☺

V době, kdy vzniká tento zpravodaj, probíhá druhý turnus příobecního tábora. Děkuji Aničce Svitákové, hlavní vedoucí a také jejím kolegům, p. Klátilovi, Simoně, kuchaře Hance, instruktorkám Terce a Luce a všem dalším.

Příobecní tábor v Helvíkovicích je finančně podpořen Evropským sociálním fondem. Cílem této podpory je zajistit péči o děti v období školních prázdnin a tím umožnit rodičům sladit pracovní a rodičovské povinnosti.

Tábor proběhl ve spolupráci s SVČ Animo Žamberk.

Lída Matyášová

6. 6./ Den dětí a kácení máje

14. 6./ Slavnostní pouťová mše v kapli sv. Antonína

Kulturní výbor a Obec Helvíkovice
pořádá

Zájezd pro občany

ve čtvrtek 20.8. 2020

Program:

odjezd v 7:45 od OÚ

8:30–9:45 prohlídka areálu EKOLA
České Libchavy s. r. o.

11:00–12:30 prohlídka třídící linky
Marius Pedersen a. s.,
Rychnověk u Jaroměře

13:30–14:30 společný oběd
v Hotelu u Broučka, Nové Město n. M.
Od 15:00 prohlídka Novoměstského
zámku (50-70 minut) nebo individuální
procházka zahradami zámku

Předpokládaný návrat do Helvíkovic
mezi 18–19 hodinou.

Poplatky:

Vstup do zámku: dospělí 140 Kč,
senioři nad 63 let 100 Kč
předškolní děti 30 Kč, školní děti,
studenti do 26 let, ZTP/P zdarma), rodinné vstupné 380 Kč

Poplatek za dopravu

60 Kč místní občané, ostatní 150 Kč.
Vstupné do Novoměstského zámku
hradí každý účastník sám.

Závazné přihlášky s úhradou poplatku
a další informace na obecním úřadě
do 13.8.2020.

V případě mimořádných okolností nebo
malého zájmu může být zájezd zrušen.

Dále pro Vás připravujeme akce:

19. 9. Poznáváme krásy Helvíkovic 23. 9. Uspávání broučků

Bližší informace sledujte v aktuálním čase na plakátech.

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Rok 2020 jsme přivítali v duchu pohádek. Školka se na celý týden proměnila v jedno velké království. Vyrobili jsme si hrad i draka, plnili jsme pohádkové úkoly - proměnili jsme se v Popelku, s Jiříkem jsme si zasloužili Zlatovlásku, probudili Šípkovou Růženku i bojovali s drakem. A jako v pohádkách, tak i u nás, silnější pomáhal slabšímu a dobro vždy zvítězilo nad zlem. Děti se učily rytířským ctnostem - umět správně použít meč (jako rytíř a ne jako loupežník 😊), jezdit na koni, být statečný, držet slovo a hájit slabší. Na závěr královského týdne nás čekal pravý zámecký balón plný krásných princezen, princů a rytířů a také divadelní představení Divadélka U dvou slunců „Jak se Honza rytířem stal“.

V únoru jsme ve spolupráci se školkou Erudio ze Žamberka pozvali na besedu pana Martina Hodovala z Českého červeného kříže z Ústí nad Orlicí, aby nás seznámil se základy první pomoci. Sešli jsme se v Helvíkovické školce v hojném počtu a „záchraně lidských životů“

j jsme se plně věnovali celé dopoledne. Děti by pana Hodovala vydžely poslouchat celý den a plyšáky zachraňují dodnes.

Zbytek února jsme se pečlivě připravovali na Masopust. Seznámili se s tradicemi, vyzkoušeli si různá starodávná řemesla, vyrobili si masky, naučili písničky a zapojili se do tradičního Helvíkovického masopustního průvodu.

Hned v březnu jsme ještě stihli poslední sněž ve skiareálu v Červené Vodě. 14 dětí ve věku od 4 do 6 let se zúčastnilo lyžařského kurzu. Některé děti stály na lyžích dokonce poprvé, jiné se ve své jízdě zdokonalily. Byly i taci, co si ten týden opravdu užili na té největší sjezdovce a získali i prvenství v tradičním závěrečném závodu.

I naše další plány, bohužel, překazil Covid-19 a i my jsme provoz školky od 17. března přerušili. Školka je ale především o dětech a věřím, že každý kdo ve školce pracuje, bere tuto práci jako poslání a je ve školce duchem pořádku. I my to tak máme a tak jsme ve školce zůstali

nejen duchem, ale i fyzicky a snažili se být co nejvíce užiteční. Pomohli jsme našit roušky, vydesinfikovali, upravili a vyzdobili školku, vymysleli a prodiskutovali další plány, nápady, proškolili se, a hlavně jsme stále mysleli na děti. Prostřednictvím webových stránek, ale i mailem jsme nabízeli dětem práce a materiály pro jejich další rozvoj. Nebyla to pro děti žádná povinnost, ale my víme, jak je někdy těžké děti zabavit a obzvláště, když rodič chodí do práce. Velmi si proto vážím času a ochoty rodičů, kdy jsme od nich dostávali zprávy a fotografie o tom jak doma s dětmi pracují a jak se jim daří! Moc za to všem děkuji!

S přísnými pravidly, ale o to s větším těšením jsme se opět sešli 11. května. Děti se vracely o několik centimetrů vyšší, o něco vyspělejší a natěšené na své kamarády a společné hraní. Protože pravidla provozu školek mimo jiné omezila pobyt dětí pouze na pobyt v areálu, strávili jsme nejvíce času na školkové zahradě. Děkujeme všem Helvíkovickým dětem za pochopení a respektování pravidel, protože v době, kdy školkové děti byly na zahradě, musely děti na skateparku svůj pobyt přerušit a přijít později.

Bohužel ne všichni návštěvníci skateparku se chovají slušně a respektují pravidla. Prosím helvíkovickou mládež, aby se i oni zapojili do péče o park a nenechali bez povšimnutí chování jiných návštěvníků, kdy po jejich odchodu je zahrada i park plná odpadků!

Přestože společné akce byly zrušeny, o oslavu Mezinárodního dne dětí, jsme naše děti neošidili. Připravili jsme pro ně dopoledne plně soutěž, sladkých odměn i zmrzliny tak, jak se na pořádnou oslavu sluší.

Na červen jsme také přesunuli společné focení s panem Šulcem a tentokrát se nám počasí odměnilo sluníčkem. Celý den s panem fotografem byl pohodový pro nás všechny a na krásných fotografiích je to znát.

Ještě před koncem školního roku jsme se vypravili poznávat krásy Helvíkovic s pohádkovým příběhem „Jak Honza ke štěstí přišel“. Děti poznávaly okolí Helvíkovic, zvládly „upéct“ chléb či housky, zastřelit divoké prase, ukryt se před dravým orlem, navléknout korálky jako za starých časů, vyrobit tolárek a dokonce jezdit na koních. Za to a za velkou pohostinnost, trpělivost a čas děkujeme manželům Plundrovým! Na našem putování měly děti zjistit, jak je naše vesnice krásná, ale také, že štěstí je mít domov, přátele a třeba si umět vyrobit něco pro radost sobě i druhým. Poslední červnový den jsme se rozloučili se všemi předškoláky při slavnostním pasování na školáčka. Děti se nám představily, odpověděly na otázky, přednesly básničku, zazpívaly i zatancovaly a hlavně složily slavnostní slib. Připomněli jsme si jejich úspěchy a pokroky a společně s jejich rodiči strávili hezký podvečer u táboráku.

Všem rodičům děkuji za spolupráci, jejich přízeň a čas!

Přeji vám Valčo, Vojtišku, Adélko, Bruno, Eliško, Aničko, Verunko a Anabellko ať se vám v nové škole líbí, najdete nové kamarády, nosíte domů jen samé jedničky a nadále děláte všem radost!

Monika Julišová, ředitelka

Fotbalový oddíl TJ Sokol Helvíkovice

Výběr z kroniky obce

Fotbalový oddíl byl založen při JZD Kameničná, ale již není znám rok. Bylo zde 9 členů z Helvíkovic, 6 členů z Kameničné, 10 členů ze Žamberka.

Rok 1977 - Trénovalo se a hrálo na hřišti u Míkových, byl zakoupen starý autobus, který se používal jako šatny. V roce 1977 se na okrese umístili na 3. místě III. třídy. V podzimním kole na 5. místě se skóre 11 bodů.

Vedle hraní pořádali sběr železného šrotu, pomáhali v JZD, pořádali dvoudenní zájezdy s turnajem a taneční zábavy.

V roce 1978 byl předsedou Václav Bednář, trenérem K. Václavek z Kameničné. V okrese se umístili na 5. místě.

Sehráno bylo 6 přátelských utkání a v soutěži slušnosti se umístili na 6. místě.

Složení: 10 hráčů ze Žamberka, 6 z Kameničné a 9 z Helvíkovic.

Rok 1979 - Po úpravách zvětšili hřiště, ale stále chyběly kabiny na převlékání. Zimní příprava probíhala v tělocvičně v Kameničné. O fotbalový dorost pečoval Jiří Jeništa a Josef Mík.

22. února 1986 bylo na členské schůzi schváleno převedení fotbalového oddílu z TJ Sokol Kameničná do TJ Sokol Helvíkovice.

Rok 1986 byl zvolen předsedou Miroslav Mík.

Rok 1988 - Fotbalisté pořádali, mimo účast v okresním přeboru, fotbalový zápas „stará garda proti mladým“.

Rok 1994 - Fotbalový oddíl se organizačně podílel již na 7. ročníku fotbalového turnaje O pohár velitele posádky konaného 16. 7. v Helvíkovicích.

Rok 2004 - Dostavěly se kabiny a byly pronajaty fotbalovému oddílu.

Od roku 2005 byl předsedou Jiří Hovad ze Žamberka.

Rok 2006 - Fotbalový oddíl pečoval o kabiny a hřiště. Byla snaha založit žákovské družstvo, ale bylo málo dětí.

Rok 2012 - 2 oddíly postoupily do vyšší soutěže, budoval se stánek na občerstvení.

Rok 2013 - Oddíl měl 22 členů, hrál okresní přebor, prováděl údržbu hřiště a okolí.

Fotbalový oddíl TJ Sokol Helvíkovice má v současnosti 20 členů, vesměs bývalých hráčů ze Žamberka, Letohradu a okolí. O chod klubu se stará 3-členný výbor ve složení Jiří Hruša předseda, Robert Vagai sekretář a Jiří Schreiber pokladník, o údržbu hřiště se stará p. Josef Mík.

Oddíl hraje nejvyšší okresní soutěž s výjimkou několika postupů do okresního přeboru.

V minulé sezóně jsme skončili na šestém místě, po letním příchodu několika hráčů jsme podzimní část zakončili na prvním místě tabulky. Jelikož byla soutěž předčasně ukončena, toto umístění zůstalo, avšak bez možnosti postupu do vyšší soutěže.

Nucená přestávka nám dala alespoň prostor pro rekonstrukci hřiště, kdy byly posunuty branky, srovnány nerovnosti a došetý trávník.

Další sezónu zahajujeme o víkend 8. - 9. 8. 2020, rozpis zápasů bude ještě upřesněn.

Činnost oddílu je možná za velké podpory obecního úřadu v čele s paní starostkou, za což jí patří velký dík.

Jiří Hruša

Fotbalisté na snímku vlevo: stojící zleva Vábr, Kovář, Holubář, Blažek, Koukol, Šalanský, Chovančík, sedící zprava Kunc, Šafář, Šindelář, Lipenský

Svatá Anna – chladna zrána

ANNA (26. červenec)

Anna byla matkou Panny Marie. Je zajímavé, že v Bibli se její postava vůbec nevyskytuje, a přesto se stala jednou z nejuctívanějších křesťanských světic jak ve světě, tak i u nás. A pokud snad patříte k lidem, kteří stále něco ztrácejí, pak je sv. Anna tou pravou světicí právě pro vás.

Anna neměla až do vysokého věku žádné děti, což jí i jejího manžela Jáchyma velmi trápilo. Teprve když Bůh vyslyšel její prosby, narodila se jí podle legendy holčička Marie, budoucí matka Ježíše Krista.

Příběh Anny není zachycen v Bibli, legenda vznikla až později. Jisté však je, že v 15. a 16. století už byla uctívanou světicí a její svátek byl zařazen do římského kalendáře. Na rostoucí oblibě měly velkou zásluhu řeholní řády, hlavně kapucíni, karmelitáni, benediktini a augustiánští kanovníci. V té době bylo sv. Anně zasvěceno mnoho kaplí a kostelů. Za patronku si ji zvolila významná města jako Florencie, Neapol či Innsbruck. Umělci ji zpodobňovali v dlouhých šatech a v plášti. Na obrazech není většinou samotná, někdy je s ní malá Marie, na jiných bývá spolu s celým svatým příbuzenstvem včetně Ježíška, Marie, Josefa i manžela Jáchyma.

Sv. Anna se stala ochránkyní manželství a modlily se k ní hlavně ženy – matky, ale také vdovy. Oblíbily si ji hospodyňky, služebné, švadleny a krajkářky. Kromě nich je patronkou horníků, tkalců, truhlářů a soustružníků, provazníků a některých dalších profesí. Ještě jedna vlastnost byla sv. Anně přisuzována. Působila totiž jako přímlyvkyně při hledání ztracených předmětů. Pokud někdo něco ztratil a vzpomněl si na tuto světicí, modlitba mu jistě pomohla ztracenou věc najít.

V Čechách a na Moravě byl svátek sv. Anny jedním z nejoblíbenějších. Vzniklo mnoho poutních míst, kam věřící pořádali velká procesí. Podobné to bylo i v jiných evropských zemích. U nás se anenské trhy, poutě, muziky a tancovačky pořádaly až do 20. století. Výjimkou nebyla ani Praha, kde bývalo v tento den velmi živo na všech městských trzích. Jméno Anna bylo u nás velmi oblíbené po několik století. V některých krajích se dokonce prvorozená dcera vždy jmenovala Anna. Tak tomu bylo například na Valašsku, jehož obyvatelé považovali tuto světicí za svou patronku. Pořádaly se tu velké poutě s procesími.

V lidových pověrách vystupovala Anna často jako jedna ze sudiček, anebo se zjevovala v podobě valkýry tomu, kdo měl zemřít. Podobné představy samozřejmě vzbuzovaly značnou nelibost církve. Někde lidé věřili, že duše každého zemřelého u ní tráví vždy první noc po smrti. V Čechách se tvrdilo, že „na sv. Annu kvete voda po tři dny plné tři hodiny“ a kdo se v ní vykoupe, určitě onemocní. Se jménem sv. Anny je spojena řada pranostik. Za všechny připomeňme aspoň jednu, jejíž pravdivost lze snadno ověřit: Zvětšují-li na sv. Annu mravenci svá mraveniště, lze očekávat tuhou zimu.

*Z knížky České zvyky a obyčeje vybrala
Věra Dittertová*

Tiskové zprávy MěÚ Žamberk

Mobilní domy

V poslední době se na Stavebním úřadu a u oddělení územního plánování Městského úřadu Žamberk velmi často dotazují občané na možnost umístění a užívání mobilního domu jako stavby (jinak také „mobilhaus“ nebo „mobilheim“).

Dle ČSN EN 1647: „Mobilní domov je přepravitelné obytné vozidlo pro volný čas, které nespĺňuje požadavky na konstrukci a provoz silničních vozidel, ale je vybaveno pro přepravu a je určeno pro dočasné a sezónní ubytování.“ Není zde uvedeno, že je určeno pro trvalé bydlení nebo rodinnou rekreaci.

Pokud by měl být mobilní dům umístěn a využíván za účelem trvalého bydlení nebo pro rodinnou rekreaci, musí být posuzován ze stejných hledisek jako stavba rodinného domu nebo stavba pro rodinnou rekreaci. Jako výrobek plní funkci stavby by mobilní dům pro umístění vyžadoval územní souhlas, příp. územní rozhodnutí stavebního úřadu, jako stavba ještě navíc souhlas s ohlášenou stavbou, příp. stavební povolení.

Stavby i výrobky plnící funkci stavby musí být umístěny na pozemku v souladu s územně plánovací dokumentací, záměr je posuzován např. i z hlediska urbanistické struktury, stávajícího charakteru zástavby, výškové hladiny, typů zastřešení, orientace hřebene střechy apod., a to vždy v daném místě (v různých částech obce tedy mohou být požadavky různé) a dále musí např. splňovat podmínky mechanické odolnosti a stability, požární bezpečnosti, hygieny, úspory energie a tepla, životního prostředí, atd.

Rozumíme tomu, že mobilní domy jsou pro mnohé občany atraktivním a cenově zajímavým prvkem, který by chtěli vlastnit a užívat, avšak jejich umístění a užívání musí být v souladu s příslušnými právními předpisy platnými v České republice. Zájemcům o pořízení mobilního domu proto doporučujeme, aby se nejprve informovali u příslušného orgánu územního

plánování a u stavebního úřadu, zda je možné na konkrétním pozemku mobilní dům umístit a případně jaké podmínky musí splňovat, aby mohl být pro požadovaný účel využití povolen.

Odstraňování eternitu ze staveb

Eternit je stavební materiál, který byl v minulosti na stavebách běžně využíván především jako střešní krytina. Vzhledem k tomu, že eternit obsahuje azbest, který je silně karcinogenní látkou, je nakládání s tímto materiálem regulováno zákonem. Upozorňujeme proto vlastníky staveb, že odstraňování eternitu ze staveb je možné provádět pouze na základě předchozího povolení stavebního úřadu, kterým je souhlas s odstraněním stavby nebo rozhodnutí o povolení odstranění stavby. Podle ustanovení § 128 odst. 1 stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) je vlastník stavby povinen ohlásit stavebnímu úřadu záměr odstranit stavbu, v níž je obsažen azbest. Ohlášení odstranění stavby se podává na předepsaném formuláři, který je dostupný na webových stránkách města Žamberk a je k němu nutné doložit dokumentaci bouracích prací dle přílohy č. 15 k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb (dokumentace nemusí být vypracována autorizovanou osobou) a dále závazná stanoviska dotčených orgánů – Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí a Městského úřadu Žamberk, odboru životního

prostředí a zemědělství, orgánu v oblasti nakládání s odpady, Masarykovo náměstí 166, 564 01 Žamberk. Tyto dotčené orgány stanoví podmínky, za jakých je možné provést odstranění a následnou likvidaci eternitu jako nebezpečného odpadu. Dodržováním platných předpisů při manipulaci s eternitem chráníme nejen životní prostředí, ale především vlastní

Tiskové zprávy Pardubického kraje

Historické vlaky vyjedou na Králicko i v letošním roce, nově pod hlavičkou Leo Express

Tradice jízdy historických parních vlaků bude zachována i v letošním roce. Pardubický kraj si jízdy objedná u dopravce Leo Express, který je zajistí ve spolupráci s Muzeem starých strojů v Žamberku. Oproti předchozím letům budou vlaky jezdit o pěti srpnových sobotách a mimořádně také o státních svátcích 28. října a 17. listopadu. Trasa z České Třebové do Hanušovic zůstává nezměněna.

„Vzhledem k epidemiologické situaci jsme dlouho nevěděli, zda historické vlaky na Králicko vyjedou i v letošním roce. I díky postupnému rozvolňování jsme se nakonec domluvili se společností Leo Express a Muzeem starých strojů v Žamberku, že jízdy budou i letos, i když v časově pozměněném režimu a v celkovém počtu sedmi jízdy, které budou ve všech případech čistě parní a nebude tak docházet ke střídání s motorovou soupravou. Trasa z České Třebové do Hanušovic zůstává stejná jako v posledních letech,“ uvedl hejtman Martin Netolický.

V čele soupravy, která by měla vyrazit v rámci sedmi jízdy, je lokomotiva 431.032 Ventilovka.

zdraví. Neoprávněně odstranění stavby (stavbou se rozumí i její část) obsahující azbest je navíc přestupkem podle ustanovení § 178 odst. 1 písm. l) stavebního zákona, za který může být udělena pokuta do 200 000,- Kč.

Roman Štoviček,
Městský úřad Žamberk – stavební úřad

„Tato lokomotiva byla vyrobena v roce 1927 a bude vypravena s pěti historickými vozy, z nichž jeden bude s možností občerstvení a druhý služební například pro přepravu kol či kočárků. V případě nepříznivých klimatických podmínek a zákazu provozování parních lokomotiv bude připravena lokomotiva T435 Hektor z roku 1958. U parní soupravy je plánovaná kapacita 190 osob,“ doplnil hejtman Martin Netolický.

V letošním roce budou jízdy obohaceny také o doprovodný program. „V rámci srpnových jízdy plánujeme 1. 8., 15. 8. a 29. 8. vypravit historický autobus z Lichkova na Dolní Moravu a 8. 8. a 22. 8. pak zvláštní vlaky z Dolní Lipky do Štítů,“ uvedl Emil Sedlářik, tiskový mluvčí Leo Express, který zmínil také důležitou informaci týkající se jízdného: „U historických vlaků budou uznávány běžné tarify Leo Expressa IREDO s doplatkem 50 korun na podporu údržby a obnovy historických

vozidel. U zvláštních vlaků do Štítů tento doplatek nebude a u autobusů na Dolní Moravu budeme jezdit na základě našeho tarifu.“

Aktuální informace včetně detailního jízdního řádu budou k dispozici v průběhu července na webových stránkách www.pardubickykraj.cz
Bc. Petr Šilar
oddělení komunikace a vnějších vztahů
kancelář hejtmana

CESTOVÁNÍ ČASEM NESMRTELNOU PÁROU

PARDUBICKÝM KRAJEM

JÍZDNÍ ŘÁD

Odjezd	Stavce	Příjezd
9:17	Česká Třebová	16:42
9:31	Ústí nad Orlicí vjezd	16:30
9:57	Ústí nad Orlicí	16:29
10:10	Lanškroun	17:54
10:15	Dolní Dobruška	17:47
10:21	Letohrad	17:42
10:38	Jablonec nad Orlicí	17:24
10:40	Táborín	17:15
10:55	Mladkov	17:10
10:58	Lichkov	17:05
11:11	Dolní Lipka	18:51
11:18	Prácheňská Lipka	18:41
11:21	Červený Potok	18:25
11:50	Hanušovice	18:02
Příjezd		Odjezd

TO MUSÍTE VIDĚT

- Městské muzeum Česká Třebová (1)
- Andrlův chlum (2, 3)
- Zřícenina hradu Lanškroun (4)
- Tvrz Orlice (6)
- Muzeum Femesel Letohrad (6)
- Zámek Letohrad a Muzeum Jára Cimrmana (6)
- Muzeum starých strojů Žamberk (6)
- Tvrz Bouda (8, 9, 10)
- Muzeum Vysoký kámen (8, 9, 10)
- Vojenská muzeum Lichkov (10)
- Fit Resort Buková Hora (11)
- Památník obětem internace Králupy (11)
- Muzeum opevnění Králický ropak (12)
- Vojenské muzeum Králupy (12)
- Píchnovský srub K - S 14 „U Cihelny“ (12)
- Tvrz Hůrka (12, 13)
- Relax & sport resort Dolní Morava (13)
- Památník obránců Vlasti - píchnovský srub K - S 8 „U nádraží“ (13)
- Píchnovský srub K - S 5 „U potoka“ (13)

Historický parní vlak jezdí každou sobotu v měsíci srpnu a o státních svátcích 28. 10. a 17. 11.

www.pardubickykraj.cz

dTest: Grilovací tyčinky, horká chvílka pro etikety

Mezi Čechy se grilování těší velké oblibě a grilovací sezóna je právě v plném proudu. S partou přátel a při dobré zábavě se připravuje řada pochutin, mimo jiné i grilovací tyčinky. Právě na ně se zaměřil nejnovější test spotřebitelské organizace dTest.

Největší slabinou se ukázaly být údaje na etiketách, hned dva výrobky kvůli nim propadly.

„Příprava potravinového testu trvá nejméně 2 měsíce. Od poloviny dubna jsme netrpělivě čekali, až obchodníci uvolní grilovací sortiment, abychom výsledky stačili zveřejnit ještě v průběhu sezóny. Podařilo se nám vybrat sedm vizuálně podobných vzorků pocházejících z českých, slovenských a rakouských závodů a ty jsme odeslali

do laboratoře,“ říká Hana Hoffmannová, šéfredaktorka časopisu dTest.

V rámci laboratorního zkoumání byla pozornost věnována obsahu masa, tuku, přítomnosti nežádoucích bakterií a soli. Zjištěné hodnoty se porovnávaly s hodnotami uvedenými na obalech. Právě etikety se staly Achillovou patou testovaných výrobků, protože ne vždy odpovídaly skutečnosti.

Vyhláška o masných výrobcích kategorií „grilovací tyčinky“ nezná, a tak na ně neklade speciální požadavky. Kolik masa tyčinky obsahují, záleží proto na výrobcích. Zjištěné hodnoty testovaných výrobků se pohybovaly od 76 do 92 %. Při konfrontaci naměřených hodnot s údaji na etiketách nastal problém, většina výrobků totiž uváděným hodnotám nedokázala dostát a deklarovala více masa, než kolik skutečně obsahovala. Výjimku tvořily tyčinky Greisinger Cevapcici a Láďa Grileman Moravské gril klobásky.

Stejná situace se opakovala i při měření tuku. Hodnoty uváděné na obalech často neodpovídaly naměřeným skutečnostem. Přitom platí, že nutriční tabulka má udávat průměrnou tučnost výrobku, která by se podle názoru kontrolních

institucí neměla od skutečnosti lišit o více než pětinu. To se nepovedlo hned třem výrobkům. Ve dvou případech bylo tuku ve skutečnosti více. Naopak tyčinky značky Schneider deklarovaly vyšší obsah tuku (29 %) než bylo laboratorně zjištěno (20 %).

Kontrola přítomnosti nežádoucích bakterií naštěstí dopadla lépe a neodhalila žádné problémy. Hledaly se typické druhy odkazující na nedodržení hygienických pravidel ve výrobě, jako je bakterie Escherichia coli, Salmonella a Listeria monocytogenes. „Dobrý výsledek této části testu lze přičíst i faktu, že se navzdory vizuálnímu dojmu nejedná o polotovary, ale o tepelně opracované výrobky,“ vysvětluje Hana Hoffmannová.

Masné výrobky obecně patří k výrazným zdrojům soli a platí to i pro grilovací tyčinky. V průměru u nich můžeme počítat s 2,2 % soli. Při průměrné váze tyčinky 85 g stačí zkonzumovat 2,5 tyčinky, abychom naplnili doporučený denní příjem soli (5 g).

U nejslanějších tyčinek v testu pak stačí zkonzumovat jen dvě. Kontrola správnosti výživových informací o slanosti se také neobešla bez obtíží. U největšího hříšníka bylo zjištěno významné překročení deklarované slanosti, místo uváděných 2 % obsahoval 2,55 %.

Čas strávený grilováním by měl být co nejpříjemnější. dTest proto zjišťoval, jak příjemně dokážou tyčinky působit na talíři. Komise deseti hodnotitelů dostala na stůl vzorky tepelně upravených tyčinek s úkolem oznámkovat jejich vzhled, konzistenci, chuť a vůni. „Výsledky laboratorního grilování příliš neoslily. Dva nejlépe hodnocené výrobky získaly

dobrou známku, zbytku se dařilo průměrně až podprůměrně. Posuzovatelé si často stěžovali na přílišnou slanost a kořeněnost. Chuť obecně byla nejkritičtější ze všech dílčích sensorických parametrů,“ říká Hana Hoffmannová.

Poslední slovo patřilo etiketám a kontrole seznamu ingrediencí, které byly při výrobě použity. Hledaly se zejména ty, které by pravděpodobně nebyly použity při domácí přípravě tyčinek – například škrob, rostlinná vláknina, aroma, látky zvýrazňující chuť a dusitany. Každý testovaný výrobek některou ze sledovaných látek obsahoval, nejméně vylepšené produkty měly deklarovány pouze dvě z nich, nejvýše dTest u jednoho výrobku napočítal čtyři najednou.

Přehled testovaných grilovacích tyčinek najdete na webu <https://www.dtest.cz/grilovaci-tycinky>. Kompletní výsledky testu přineslo červencové vydání časopisu dTest.

dTest: Pozor na množství soli v grilovacích kořenicích přípravcích

K létu neodmyslitelně patří grilování dobrého jídla. Správnou chuť masu, sýrům nebo zelenině dodává mimo jiné koření. dTest proto podrobil zkoumání grilovací kořenicí přípravky. Celkem 15 směsí prošlo laboratorním testem s cílem zjistit, jak jsou bezpečné. Všechny obstály bez problémů, ovšem často jsou z více než poloviny plné soli.

K létu neodmyslitelně patří grilování dobrého jídla. Správnou chuť masu, sýrům nebo zelenině dodává mimo jiné koření. dTest proto podrobil zkoumání grilovací kořenicí přípravky. Celkem 15 směsí prošlo laboratorním testem s cílem zjistit, jak jsou bezpečné. Všechny obstály bez problémů, ovšem často jsou z více než poloviny plné soli.

Není koření jako koření. „Podle platné vyhlášky se za koření považují rostliny či jejich části, které

jednotlivě ovlivňují chuť a vůni. Pokud balení obsahuje více takových rostlin, jde o směs koření a pokud se přidá ještě něco na víc, např. sůl, vznikne kořenicí přípravek,“ upřesňuje názvosloví Hana Hoffmannová, šéfredaktorka časopisu dTest.

Do výběru pro test byly zahrnuty grilovací kořenicí přípravky známých kořenářských značek, ale i privátní značky obchodních řetězců. Upřednostněny byly směsi, které jsou na pultech regálů celoročně. Laboratoř následně ověřila, kolik přípravky obsahují soli a zkontrolovala jejich chemickou a mikrobiální bezpečnost.

Doporučená maximální denní dávka soli pro dospělého jedince je 6 g, Češi v průměru spořádají 13 g, což představuje jednu z nejvyšších hodnot spotřeby soli v Evropě. Významnou roli zde hrají tzv. skryté zdroje, tedy sůl, která je součástí potravinářských výrobků. Grilovací kořenicí přípravky do této kategorie jednoznačně patří. Nejnižší podíl se potvrdil u značky Kulinář, kde bylo naměřeno 17,7 % soli. Nejvyšší hodnotu 63,5 % naopak obsahovalo grilovací koření Vitana. „Nadpoloviční podíl soli analýza potvrdila u více než poloviny všech testovaných přípravků. Při užívání kořenicích směsí je proto potřeba být opatrný s dosolováním,“ říká Hana Hoffmannová.

V konfrontaci naměřených hodnot s údaji na etiketách výrobky obstály. Nejlépe si vedla směs Nadir Grilovací koření, která deklarovala na obalu přesné množství soli. Ostatní výrobky se vešly do úředně tolerované pětinové odchylky.

Další část testu zkoumala přítomnost bakterie salmonely a nebezpečných plísní produkujících jedovaté látky. Svědčilo by to o nedokonalém sušení surovin, nevhodném skladování nebo nedostatečné hygieně. V tomto ohledu však měli výrobci situaci pod kontrolou.

Laboratoř prověřila i přítomnost mykotoxinů, tedy jedovatých látek produkovaných plísněmi,

kteří mohly být v surovině dříve přítomné. Test se zaměřil na dvě skupiny karcinogenních látek: aflatoxiny, konkrétně na plísně rodu *Aspergillus*, které poškozují zejména játra a na ochratoxin A, který oslabuje imunitu a ohrožuje vývoj plodu. Obě sledované látky jsou navíc odolné vůči teplotám a ani na rozpáleném grilu se jich tak nelze zbavit. První jmenovaná skupina byla objevena v koření značky Albert, ale ve velmi nízké koncentraci představující setinu povoleného limitu. Ochratoxin A byl zaznamenán ve všech produktech s výjimkou značky Opal. Maximální naměřená hodnota látky činila polovinu povoleného limitu.

Prověřovala se také přítomnost 550 druhů pesticidů. I v této zkoušce grilovací koření připravky obstály. Nejlépe si vedlo koření značky Diskont, které neobsahovalo žádnou ze

sledovaných látek. Zbylé přípravky obsahovaly od jednoho až po deset druhů naráz. U žádného výrobku však nebylo zaznamenáno překročení povolených limitů ani přítomnost nepovolených látek.

Pokud jde o složení koření, test potvrdil, že z 18 až 64 % byly přípravky tvořeny solí, zbytek představovala směs koření a sušené zeleniny. Testované přípravky obsahovaly nejméně čtyři druhy a společným jmenovatelem všech výrobků byla paprika. Zbytek receptur byl značně variabilní. Rekordman, rumunská značka Opal, obsahovala rovných 15 druhů koření a sušené zeleniny. Několik výrobců přidalo do směsi i cukr, nejvíce ho bylo zjištěno 23,4 % u přípravku značky Opal.

„Pokud jde o další ingredience, většina výrobků se dokázala obejít bez přísad zvýrazňující chuť a vůni, jako je škrob a aroma. Přesto se našla trojice značek, které na etiketách avizovaly přítomnost právě těchto látek,“ dodává na závěr Hana Hoffmannová.

Přehled testovaných grilovacích kořenících přípravků najdete na webu <https://www.dtest.cz/grilovaci-koreni>. Kompletní výsledky testu přineslo červencové vydání časopisu dTest.

Alexandr Kuchař, kuchar@dtest.cz,
tel.: +420 604 556 874

<http://www.dtest.cz>

INZERCE

**Obec Helvíkovice nabízí
palivové dřevo řezané
na špalíky (délka dle
požadavku od 25 cm).**

**Cena za 1 prm
měkké 900 Kč,
tvrdé 1 050 Kč**

Doprava do 5 km v ceně paliva.

**Objednávky na obecním úřadě nebo
na telefonu 465 612 527, 737 717 897.**

**Místní knihovna
v Helvíkovicích
je v letním období
uzavřena.**

**V běžném provozu bude od 1. 10. 2020.
V případě potřeby si výpůjčku můžete
domluvit na obecním úřadě
nebo na tel. 737 717 897.**

	SUROVINY PLUNDRÁ	železo, papír, barevné kovy, plasty akumulátory ... výkup za nejlepší ceny
	LIKVIDACE AUTOVRAKŮ ZAJISTÍME ODTAŽENÍ VAŠEHO AUTOVRAKU <small>vydání potvrzení o ekologické likvidaci dle zákona 185/2001 Sb. ZDARMA</small>	
ŽAMBERK, NÁDRAŽNÍ 1560 TEL.: 728 750 507	LETOHRAD, U PENNY TEL.: 605 306 820	VÝKUP A LIKVIDACE AUTOVRAKŮ A NÁKLADNÍCH VOZŮ DLE SOUČASNÝCH CEN ŽELEZA plundraj@seznam.cz www.surovinyplundra.cz

Helvíkovický zpravodaj č. 4/2020, XXI. ročník, dvouměsíčník, periodický tisk územního samosprávného celku. Vydává obec Helvíkovice, registr MK ČR E 12731, telefon 465 612 527, e-mailová adresa: ouhelvikovice@orlicko.cz. Náklad 150 výtisků. Cena 10 Kč. Uzávěrka tohoto čísla byla dne 27. 7. 2020, datum vydání 3. 8. 2020. Uzávěrka příštího čísla dne 21. 9. 2020, HZ č. 5/2020 vyjde dne 5. 10. 2020. Vydavatel neodpovídá za obsah rubriky reklama a inzerce. Fotografie jsou použity s laskavým souhlasem autorů. Zvláštní poděkování patří fotografovi Miloslavu Duškovi. Grafická příprava: Jana Bība, jbiba@centrum.cz. Tisk: SET SERVIS s. r. o., Helvíkovice

FESTIVAL
v 6 městech
Pardubického kraje
LÉTO 2020

Oslavy 20. výročí založení Pardubického kraje

| Moravská Třebová 1. 8. | Hlinsko 8. 8. | Svitavy 15. 8. |

| Ústí nad Orlicí 29. 8. | Pardubice 4. 9. | Chrudim 12. 9. |

www.pardubickykraj.cz

20 Pardubický
kraj